

از راست به چپ: ابوالفضل پورعرب، فرهاد آتیش و بابک حمیدیان در نمایش از فیلم «کاناپه»

فشار هستند اصلاً نمی‌پذیرم. مدیری که تحت فشار است بهتر است استعفا دهد و مدیری جای او بیاید که بتواند کار کند.

عیاری: بعد از اینکه «خانه پدری» سر از ونیز در آورد از فستیوال‌های مختلف ۱۶ دعوت داشتم که نرفتم و در نهایت ایمیل ام را بستم. اما در این مدت برای من یک سؤال بسیار بزرگ به وجود آمده اینکه اگر برای حضور در این فستیوال‌ها اقدام نکنم، انگار خیلی پخته هستم! فیلم خانه پدری تحت شرایطی ویژه به جشنواره فیلم ونیز رفت و در بخش افق‌ها نمایش داده شد. بعد از آن دیگر فیلم را به جایی نفرستادم، چون فکر کردم که کاری غیرقانونی است.

امیریوسفی: من هم چهار سال است که «آشغال‌های دوست داشتنی» را به هیچ جشنواره خارجی ندادم. از اول گفتم نخستین نمایش فیلم باید داخل ایران باشد، ولی در نهایت می‌بینی که اشتباه است یا انگار ناتوان بودیم از فرستادن فیلم به جشنواره‌های خارجی.

جاهد: آقای عیاری وقتی فیلم را می‌ساختید بیشتر به درام فکری می‌کردید یا تابلو شکنی؟

عیاری: من هیچ وقت به چنین چیزی فکر نمی‌کنم که وقتی می‌خواهم فیلم بسازم بدعتی در آن باشد. مطلقاً تا بدین لحظه این بی‌شرفی در سابقه کاری من وجود ندارد. بارها گفته‌ام من در «روزگار قریب» از همه گروه خجالت می‌کشیدم که فرح پهلوی را با روسری گرم می‌کنم.

امیریوسفی: داستان کاناپه داستان همان پادشاهی است که برهنه در میان جمعیت راه می‌رفت اما کسی جز آن کودک جرأت نداشت که بگوید پادشاه لخت است. تا اینجا کار عادی است اما مهم اولین کسی است که جمع مردم که به خنده آن کودک پاسخ می‌دهد و شروع می‌کند به خندیدن و می‌گوید این بچه راست می‌گوید پادشاه عریان است. آن یک نفر اول مهم است که تا به امروز در سینمای ایران به وجود نیامده است و این ایده‌های جدید ادامه پیدا نکرد. کاناپه کار خودش را انجام داد و ثابت کرد پادشاه بعضی از قضاوت‌های سینمای ایران عریان است.

پدری، شود و از سوی جناح فکری خاصی فضای رسانه‌ای علیه فیلم شکل بگیرد؟

عیاری: من همین را از جشنواره می‌خواستم که فیلم یک بار در سالن ۱۰۰ نفری برای اهالی رسانه نمایش داده شود، ولی آمادگی این را هم داشتم که مطلقاً هیچ‌جا نمایش

داده نشود. البته کاملاً مشخص بود که تکذیبیه آقای حیدری بر خبرنمایش فیلم در جشنواره برای اهالی رسانه بر اثر فشارهایی بوده که از بیرون به ایشان وارد می‌شود.

امیریوسفی: اما نفرین کاناپه جشنواره امسال را گرفت. خیالشان راحت! یکی از خنثی‌ترین و بی‌رمق‌ترین جشنواره‌های تاریخ سینمای ایران را داشتیم.

عیاری: در ایام جشنواره آقای ایوبی دو حرف متناقض درباره «کاناپه» مطرح کردند: در یک جا گفته بودند این فیلم به جشنواره ارائه نشد که بخواند نمایش داده شود. من شگفت‌زده شدم چون ما فرم پر کردیم و بعد هم آقای دبیر جشنواره در برنامه فیلم هفت گفتند در صلاحیت جشنواره نیست که درباره این فیلم نظر بدهد، پس این فیلم به جشنواره عرضه شده بود. اما حرف دیگرشان که امیدوارکننده بود این بود که ترجیح ما این است که درباره فیلم کاناپه در فضای آرام بعد از جشنواره تصمیم‌گیری شود.

امیریوسفی: متأسفم که باید بگویم دروغ است. در سال ۹۲ در زمان آقای رضاداد که حرفه‌ای تره‌هم هستند برای «آشغال دوست داشتنی» همین حرف را زدند. به من وعده اکران نوروز ۹۳ را دادند اما اتفاقی نیفتاد. همچنان که تکلیف «خانه پدری» نامعلوم است. کسانی که این اتفاق را برای «خانه پدری» به وجود آوردند باید بدانند که فیلمساز احساس و درونیات دارد و با توقیف فیلمش، محافظه کارتر نمی‌شود. من این بحث را که مدیران تحت

پرویز جاهد: حداقل انتظاری که می‌شود از دولت و سازمان وابسته به دولت داشت این است که سنگ جلوی پای سینماگران نگذارد و اعتماد آنها را جلب کند. اگر حمایت می‌کنند توقعات بیجایی از سینماگران در جهت منافع سیاسی نداشته باشند و اجازه دهند سینماگران خودشان را بیان کنند

آقای عیاری این خواسته خود شما هم بود که فرصت یک نمایش برای اهالی رسانه در جشنواره فیلم فجر فراهم شود؟ آیا واهمه نداشتید که این فیلم دچار سرنوشت «خانه

ایران هیچ وقت از دبیر جشنواره صحبت نمی‌شود، از هیأت انتخابی صحبت می‌شود که فیلم «کاناپه» آقای عیاری را در سال ۱۳۹۵ نپذیرفت. این هیأت انتخاب هم ۷ نفر هستند به علاوه چند نفر خارج از سینما که نامی از آنها در تاریخ سینمای ایران نمی‌آید. آن ۷ نفر که از مدیران و سینماگران محترم سینمای ایران هستند متأسفانه نامشان در تاریخ سینمای ایران خواهد ماند و مقصر هستند. حداقلش این بود که صورت جلسه را امضا نمی‌کردند. این شرم برای جشنواره فیلم فجر باقی خواهد ماند که فیلم «کاناپه» آقای عیاری که کاملاً قانونی ساخته شده بود و تقاضای حضور داشت حتی اجازه یک نمایش در جشنواره را به دست نیاورد. به عنوان کسی که به این دولت رأی دادم متأسفم که این اتفاق برای جشنواره فیلم فجر افتاد که یکی از محافظه‌کارانه‌ترین دوره‌هایش را برگزار کرد و کیفیت فیلم‌های جشنواره اینقدر پایین بود.